

BUDAKESZIERDŐ • CSILLEBÉRC • FARKASRÉT • FARKASVÖLGY • ISTENHEGY • JÁNOSHEGY • KISSVÁBHEGY • KRISZTINAVÁROS • KÚTVÖLGY
MAGASÚT • MÁRTONHEGY • NÉMETVÖLGY • ORBÁNHEGY • SASHEGY • SVÁBHEGY • SZÉCHENYIHEGY • VIRÁNYOS • ZUGLIGET

Zene és képzőművészet találkozása

„Ilyenkor valahogy felértékelődik a képzőművészet varázsa” – jellemezte Balázs János Kossuth- és Liszt Ferenc-díjas zongoraművész az Antal-Lusztig-gyűjtemény Hegyvidék Galériában bemutatott új tárlatát, ami zenei témájú alkotásokkal csatlakozik a Cziffra György Fesztiválhoz. A legnagyobb magyar magángyűjtemény válogatott műveiből nyílt kiállítás – Beethontól Steve Reichig, Márffy Ödöntől Nádler Istvánig – egyszerre mutatja meg a műgyűjtés generációkat összekötő szenvedélyét és a zene szeretetét, ami csak a képzőművészet világában válik igazán láthatóvá.

– A képzőművészet Cziffra Györgynek is szívügye volt – mesélte Balázs János, akivel a Hegyvidék Galériában találkozunk.

– Az Antal-Lusztig-gyűjtemény zenei témájú alkotásokkal csatlakozott a Cziffra György Fesztiválhoz. Országzerte most is számos program várja az érdeklődőket, ön miért éppen ide látogatott el? – kérdeztük a Kossuth- és Liszt Ferenc-díjas zongoraművészt, a Cziffra György Fesztivál művészeti vezetőjét.

– A sűrű programom ellenére igyekszem minden olyan rendezvényen részt venni, ami a Cziffra

György Fesztiválhoz kapcsolódik. A Hegyvidék Galériával hosszú évek óta nagyon jól működő kapcsolatunk van, és a tizenkettedik kerület is fontos számunkra, hiszen innen indultunk tíz évvel ezelőtt.

(Folytatás az 11. oldalon)

Kondor Béla: Katonazene

Ámos Imre: Figura hangszerral

Anna Margit Csellós

Erényt kovácsolni a nehézségekből

Már körvonalazódik a végeredmény, de még mindig napról napra alakul a Hegyvidék első közösségi kertje a Böszörményi úton. A kialakítás koncepciójáról, az egyedi kihívásokról és a kert növényeiről kértünk és kaptunk helyzetképet Szalai Orsolya tájépítészről, a Böszörményi tervezőjétől.

Sok speciális tényező alakította a kert létrejöttének folyamatát, ezek a kihívások azonban előnyre is fordultak a végleges koncepcióban. Így még inkább hangsúlyt kaphatott a környezettudatosság, az újrahasznosított anyagok használata, a városi klímának ellenálló növények alkalmazása, a közösségi kertépítés és a városi tér újfajta funkcióhasználata – beszélt lapunknak a Fonti Krisztina hegyvidéki alpolgármester kezdeményezésére létrehozott Böszörményi úti közösségi kert, azaz a Böszörményi kialakításának kezdeti lépéseiről Szalai Orsolya tájépítész, a tervezési pályázaton győztes szakember.

Az irodaházak bontása után kialakuló terület az utca szintjéhez képest egy emelettel mélyebben fekszik, közvetlen környezetében parkoló és forgalmas főút húzódik. A statikai adottságok miatt a kertet támrendszerrel kellett megvédeni, ami erősen csökkentette a kertészeti lehetőségek tárházát.

Fontos sajátossága a köztereknek, hogy egy kényserhelyzet hívta életre, és várható fennmaradási ideje sem lesz több néhány évnél. Ilyen feltételek mellett a lassú növekedésű fák vagy cserjék ültetése nem rentábilis, mert mire ezek a növények elkezdene ki-
teljesedni, addigra a kert helyén

már valószínűleg újra épületek állnak majd.

Az oltalmazó lombkoronát nevelő fák hiányából az is következik, hogy semmi sem állja útját a nyári, perzselő napsugaraknak, azaz az épületekkel körülvett, katlanszerű városi parkban minden valószínűség szerint embernek és növénynek is melege lesz. A kedvezőtlen hatások mérséklésére a közteret magaságúait árnyékoló védik a naptól, amely-

A fenntarthatóságot megvalósító raklapokból épülnek a magaságúak a Böszörményben

ket lombjukkal árnyékoló futónövények telepítésével lehet kiegészíteni. A közösségi terekben a játszó- és pihenőterek felett kifeszített napvitorlák nyújthatnak enyhülést, viszont a kellemes mikroklíma szempontjából nagyon hatékony kert tavak vagy esőkertek beépítésétől, éppen a statikai nehézségek miatt, el kellett tekinteni.

A fenntarthatóságot és újrahasználatot megvalósító raklapokból épített harmincnégy magas-

ágú patkó alakban uralja majd a kert közepét. Ezek mellett kapnak helyet a közös eszközök tárolására szolgáló – és a kerttagok keze munkájával készülő – szerszám-tároló láda, komposztáló, tűzrakó, a kisebb gyerekek aktív időtöltését szolgáló homokozó és a kellemes beszélgetésekre hívó padok.

Az ágyásokba ültetett pozsgások, dísz- és fűszernövények, valamint a konyhakerti fajok öntözése érdekében négy ponton készült vízvételi lehetőség, ezektől a kertészek rendelkezésére bocsátott tömlők segítségével minden ágyás kényelmesen elérhető lesz. Még a részű szegélyeként raklapokból művelésre kialakított nagyobb termőfelület locsolása sem lehet

anyagot ültetnek és gondoznak. A támfal nagyjából ezer florakosarába a tervező kifejezetten szárazságtűrő, a benapozottságot jól tűrő, igénytelen, a városi légszennyezést és port is toleráló fajokat válogatott össze, amelyek figyelembevételével végül a kivitelező alakítja ki a florakosaras támfal kinézetét.

A listán szerepelnek, sok más mellett, a Hegyvidék sziklagyepében természetes körülmények között is előforduló kakukkfűvek, a rovarokat mágnesként vonzó illatos levendula, a sziklakertekben gyakori pozsgás varjúhájfajok, a különleges virágfelépítéssel gyönyörködtető egynyári sarkantyúka vagy a szárazságtűrő kerti szamárkóró. De láthatunk még légies, világoskék virágokat bontó lenfajokat, a mediterrán körülményekhez szokott zsályát és olyan hálás, gazdagon virágzó egynyáriakat is, mint amilyen például a körömvirág.

A tájépítész eszköztárából már az első egyeztetések során ki kellett húzni több gyakrabban használt növénycsoportot, például a díszfákat és -cserjéket, így aztán előtérbe kerültek a közparkokban ritkán ültetett egynyári és évelő, kerti és mezei vadvirágfajok, amik különlegessé tehetik a közteret látványát. Már csak egy hónapot kell várni, hogy a Böszörményi út járdájáról – mint egy dombtetőről –, vagy éppen az arra haladó busz ablakából bárki rátekinthessen az egyre színesebb kertre, és meglássa azt, ami ma még csak dinamikus alakuló tervrajzokon és a tájépítész lelki szemével él.

(Barta)

Új parkoló a Zugligetben

Több mint hetven autó állhat meg abban az új, murvás fizetőparkolóban, amit a zugligeti kemping területén alakított ki a Hegyvidéki Önkormányzat, egyelőre ideiglenes jelleggel. Remélhetőleg így megszűnnek az áldatlan állapotok, amik elsősorban hétvégén alakulnak ki a Zugligeti Libegő környékén.

Lezárult az Ada utca 150 méteres szakaszának felújítása. A munkálatok során a Városházai út felől indulva a szakemberek kicserélték a kopóréteget és a szegélyeket, továbbá megerősítették a pályaszerveket.

Szintén befejeződött a Kopp Mária sétány – azaz az Eötvös út felső szakasza – átépítésének kö-

Elkészült a gyalogátkelőhely a Városmajor utcában, a Szamos utcánál

Sokan érkeznek ugyanis oda gépkocsival, és kellő számú hely híján – szabálytalanul – a Zugligeti út füves részein, sokszor a magánházak behajtóin, vagy épp a járdán állnak meg. A tervek szerint május 16-án váltak véglegessé a parkoló, akkor szállítja el a Közlekedési Múzeum a kemping bejáratánál álló két műemlék vilámost.

Elnyerte viszont végleges kialakítását a Városmajor utcában, a Szamos utcánál létrehozott gyalogátkelőhely. Bár a külön közvilágítással is biztonságosabbá tett, középszintes zebra már a télen elkészült, akkor az időjárás miatt nem lehetett tartós festéket alkalmazni. Most azonban az összes útburkolati jelzést átfestették a munkások, méghozzá időtálló anyaggal.

vetkező üteme. Ennek részeként a földre kerültek a légkábélek, megszépült a járda, padokat helyeztek ki, évelőket és cserjéket ültetett a kivitelező. Hátravan még egy vízvezeték kiváltása, ami akkor történhet meg, amikor az önkormányzathoz megérkezik a vízügyi létesítési engedély az illetékes hatóságtól. Ezt követően kaphat új aszfaltot az útpálya.

Az önkormányzat utellenőrei továbbra is folyamatosan figyelik az úthibákat, és a lakossági jelzéseket is szívesen fogadják. A fővárososhoz tartozó főutak esetében a 06-1/301-7500-as telefonszámot kell hívni, míg a többi útszakaszon észlelt kátyúkat – alapvetően ott, ahol nem jár tömegközlekedési eszköz – a hegyvidek.hu honlapon lehet bejelenteni.

M.

Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat

az alábbi ingatlanokat kínálja nyilvános versenyztetés keretében egyfordulós értékesítésre (licit):

Cím	Helyrajzi szám	Terület	Megnevezése	Megtekinthető	Kikiáltási ár (nettó)
1. 1122 Budapest, Maros utca 15. II. em. 32.	Budapest XII. kerület, belterület, 6940/0/A/33	67 m ²	lakás (felújítandó)	Előzetes egyeztetés alapján az információs csomagban meghatározott időpontokban	47 500 000 Ft
2. 1126 Budapest, Márvány utca 46. V. em. 7. ajtó	Budapest XII. kerület, belterület, 7691/0/A/55	42 m ²	lakás (felújítandó)	Előzetes egyeztetés alapján az információs csomagban meghatározott időpontokban	29 400 000 Ft
3. 1121 Budapest, Városmajor utca 45. földszint 9.	Budapest XII. kerület, belterület, 6862/3/A/9 hrsz.	99 m ²	lakás (felújítandó)	Előzetes egyeztetés alapján az információs csomagban meghatározott időpontokban	56 000 000 Ft

Az ingatlanokról készült információs csomagot a www.hegyvidek.hu honlapon, a licit hirdetésnél található tájékoztatóban foglaltaknak megfelelően 10 000 Ft + áfa térítési díj ellenében elektronikusan igényelni, továbbá a licit feltételeiről érdeklődni a +36-70/333-5110-es telefonszámon munkanapokon 9.00–12.00 óráig lehet **2023. május 10. napja 9.00 órától 2023. május 24. napja 12.00 óráig**.

Az információs csomagnak a **licitálni szándékozó által a fenti határidőben történő megvétele** a liciten való részvétel és a megtekintés feltétele!

Dr. Gottfried-Tusor Gabriella jegyző

A Hegyvidéki Sportcsarnok és Sportközpont Kft. (MOM Sport)

az alábbi helyiségeket nyilvános pályázati eljárás keretében bérbeadásra kínálja:

Cím, a bérlet tárgya	A teljes ingatlan helyrajzi száma	A helyiség teljes alapterülete	Bérleti díj minimális összege (Ft + áfa/hó)	Egyéb feltételek
1. 1123 Budapest, Csörsz utca 14. alatti ingatlanban található, 172,4 m ² alapterületű helyiség	7911/2	172,4 m ²	862 000 Ft + áfa/hó	A helyiség kizárólag iroda, raktár, sportfelszerelés árusítása funkcióra hasznosítható. A bérleti szerződés a helyiség birtokba adásától számított 5 + 5 éves, határozott időre jön létre. Előzetes egyeztetés alapján a helyiség megtekinthető.
2. 1123 Budapest, Csörsz utca 14. alatti ingatlanban található, 16,84 m ² alapterületű helyiség	7911/2	16,84 m ²	117 880 Ft + áfa/hó	A helyiség egyéb, meg nem határozott szolgáltatás nyújtása – kivéve vendéglátás – funkcióra hasznosítható. A bérleti szerződés a helyiség birtokba adásától számított 5 + 5 éves, határozott időre jön létre. Előzetes egyeztetés alapján a helyiség megtekinthető.
3. 1123 Budapest, Csörsz utca 14. alatti ingatlanban található, 70 m ² alapterületű helyiség	7911/2	70 m ²	297 500 Ft + áfa/hó	A helyiség egyéb, meg nem határozott szolgáltatás nyújtása – kivéve vendéglátás – funkcióra hasznosítható. A bérleti szerződés a helyiség birtokba adásától számított 5 + 5 éves, határozott időre jön létre. Előzetes egyeztetés alapján a helyiség megtekinthető.

A pályázati dokumentációkat személyesen megvásárolni a 1123 Budapest, Csörsz utca 14–16. szám I. emelet alatti irodában (nyitvatartás: hétfőtől péntekig 9.00–16.00 óráig), illetve elektronikusan igényelni a <http://momsport.hu> honlapon, a hirdetésnél található tájékoztatóban foglaltaknak megfelelően **2023. május 3. nap 9.00 órától 2023. május 17. nap 12.00 óráig** lehet.

A pályázati dokumentáció díja 10 000 Ft + áfa/csomag. A pályázati dokumentáció megvásárlásának feltételeiről érdeklődni a 06-70/612-8700-as telefonszámon lehet munkanapokon 9.00–12.00 óráig. A pályázati dokumentáció megvásárlása a helyiségek megtekintésének és a pályázati eljárásban való részvételnek a feltétele.

Móczán Mónika s.k. ügyvezető

Pályázati felhívás

Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat a tulajdonában álló ingatlanok bérbeadására pályázatot hirdet a **2023. május 9. napjától 2023. május 23. napjáig** terjedő időszakban.

A pályázható ingatlanok címe:

- Bp. XII., Magyar jakobinusok tere 4. 6B. fszt., 140 m² alapterületű helyiség,
- Bp. XII., Bán utca 6–8. pszt., 115 m² alapterületű helyiség,
- Bp. XII., Nagyenyed utca 4. szám alatti, 105 m² alapterületű helyiség,
- Bp. XII., Márvány utca 48. fszt., 84 m² alapterületű helyiség,
- Bp. XII., Böszörményi út 19. as. 4. és 5. szám alatti, 30 m² és 25 m² alapterületű helyiségek,
- Bp. XII., Alkotás utca 1. fszt. 3. szám alatti, 50 m² alapterületű helyiség,
- Bp. XII., Márvány utca 33. as. 2. szám alatti, 49 m² alapterületű helyiség,
- Bp. XII., Tartsay V. utca 18. szám alatti, 35 m² alapterületű helyiség,
- Bp. XII., Győri út 12. fszt. 5. szám alatti, 32 m² alapterületű helyiség,
- Bp. XII., Győri út 12. fszt. 2. szám alatti, 19 m² alapterületű helyiség,
- Bp. XII., Kiss János altábornagy utca 46. szám alatti, 18 m² alapterületű helyiség,
- Bp. XII., Nagy J. utca 2. 7. szám alatti, 17 m² alapterületű helyiség,
- Bp. XII., Városmajor utca 3. as. 2. szám alatti, 15 m² alapterületű helyiség,
- Bp. XII., Szarvas Gábor út 48/a szám alatti, 14 m² alapterületű helyiség.

A pályázati hirdetmény, amely részletesen tartalmazza az ingatlanok további adatait és a pályázati feltételeket, a pályázat időtartama alatt a polgármesteri hivatal ügyfélszolgálatán, valamint a www.hegyvidek.hu internetes oldalon tekinthető meg.

A pályázati ajánlatok 2023. május 23. napján 16.00 óráig nyújthatók be.

Az érdeklődők kérdéseire a polgármesteri hivatal vagyongazdálkodási irodájának dolgozói készséggel adnak felvilágosítást ügyfélfogadási időben vagy a 06-1/224-5943-as telefonszámon.

Dr. Gottfried-Tusor Gabriella jegyző

Pályázati felhívás

Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat a tulajdonában álló ingatlanrész bérbeadására pályázatot hirdet a **2023. május 9. napjától 2023. május 23. napjáig** terjedő időszakban.

A pályázható ingatlanrész címe:

- Budapest XII. kerület, külterület, 010527/3 hrsz. alatt felvett, természetben Budapest XII. kerület, Zugligeti út 101. szám alatti ingatlan hozzávetőleg 1676 m² terület nagyságú része.

A pályázati hirdetmény, amely részletesen tartalmazza az ingatlanrész további adatait és a pályázati feltételeket, a pályázat időtartama alatt a polgármesteri hivatal ügyfélszolgálatán, valamint a www.hegyvidek.hu internetes oldalon tekinthető meg.

A pályázati ajánlatok 2023. május 23. napján 16.00 óráig nyújthatók be.

Az érdeklődők kérdéseire a polgármesteri hivatal vagyongazdálkodási irodájának dolgozói készséggel adnak felvilágosítást ügyfélfogadási időben vagy a 06-1/224-5943-as telefonszámon.

Dr. Gottfried-Tusor Gabriella jegyző

News from Hegyvidék

Dog day, not just for dog-owners. In order to promote peaceful coexistence, the municipality is organizing a dog day on May 14 from 10 a.m. in the Gesztenyész kert for both people with and without dogs. The programs include a dog show, dogs and dog-owners photography, and those interested can learn about agility, mantrailing and ebathlon.

The county pass has arrived. The new 30-day county passes and the national pass have been available for purchase since May 1st. By them you can travel on intercity buses and trains at a discount: the pass valid for one county costs HUF 9,450, while the national pass costs HUF 18,900. The student pass costs HUF 945 and HUF 1,890. The new passes can also be redeemed by foreign citizens, but it is important to know that they can only be used on regional (non-reserved-seat and non-1st class) lines, and are not valid for Budapest's local lines or for other cities' local lines.

With bicycles on buses. Bicycle transportation has become possible on even more Hegyvidék lines. You can now take your bike on buses 110 and 112 running between Bosnyák square and Thomán István street. Vehicles designated for bicycle transport are indicated by a separate pictogram.

Concerts of all genres. At MOMkult (18 Csörsz St.) on May 11, the Farkas Gábor Band will recall the work of Péter Máté, one of the most popular performers of the 70s and 80s, with a formation supplemented by brass players and the string quartet of the Gődöllő Symphony Orchestra. On the 12th, the Budapest Strauss Orchestra, true to its name, will play the works of the Strauss family and their contemporaries. On the 18th, the Sárk Péter Trio and Mariann Falusi continue their hit series Jazzquestshow in Hungarian, and on the 19th Balázs Zságer and his fellow musicians await those who like to immerse themselves in live, psychedelic electronic music. On the morning of May 21, pianist János Balázs and actress and singer Judit Halász will give a concert for the children, while in the early evening the student ensembles of the Solti György Music School, the Women's Choir made

up of teachers and the Divertimento Chamber Orchestra will perform in the framework of a gala concert. On the 22nd, the University Symphony Orchestra will play the music of such successful, Oscar-winning movies as Schindler's List, Back to the Future or Ben-Hur. In the Hegyvidéki Cultural Hall (2 Törpe St.) on the 19th, the string quartet of the Budapest Philharmonic Society will perform a program in tribute to the work of the composer György Ligeti, who was born a hundred years ago. On the 21st at Lóvasút (64 Zugligeti Rd.), the Surján Chamber Ensemble will hold its season-ending family concert.

Exhibitions in the Hegyvidék. In connection with the Cziffra György Festival, the new exhibition of the Hegyvidék Gallery (10 Királyhágó Sqr.) opened a few days ago and can be visited until June 3rd. Here you can see well-known and lesser-known music-themed works from the Antal-Lusztig private collection by Imre Ámos, Anna Margit, Endre Bálint, Béla Kondor, Dezső Korniss, László Lakner, Ödön Márffy, István Nádler, Menyhért Tóth, Lajos Vajda and Tibor Vilt. The joint exhibition Paint and Stone by painter Attila Adorján and sculptor András Kontur is open until May 17 at Barabás Villa (44 Városmajor St.). The works of visual artists Pál Laukó, Árpád Németh, Géza Németh, Szabolcs Ráskai and Valéria Vörös can be viewed until May 30 in the Hegyvidék Cultural Salon (2 Törpe St.), and the works of photographer, painter and graphic artist Kálmán Kecskeméti will be on display in the Gallery 12 (21 Hajnóczy József St.) until June 10.

Movies in English. Cinema MOM (53 Alkotás St.) is screening Vin Diesel's Fast X, the latest installment in the Deadly Pace action film series, in English. On May 10th, we can see one concert film from the Woodstock Festival, while on the 17th from Eric Clapton's performances at the Royal Albert Hall. On the 25th, the public can follow the live concert of Roger Waters, former member of Pink Floyd, in Prague. A day earlier, on the 24th, we can also enjoy the performance of The Sleeping Beauty live from the Royal Opera House in London.

Segítő csoport demenciával élők hozzátartozóinak

HEGYVIDÉKI ÖNKORMÁNYZAT
Egészségfejlesztési Iroda
Szent János Kórház

Időpont:
2023. április 13-tól, 2 hetente
Csütörtökön 10:00-11:30 között

Helyszín:
Félsziget Közös Pont
1126 Bp, Kiss János altábornagy utca 28/A.

Csoportvezetők:
Kocsis Judit, idősügyi szakember
Kiss Ádám, Pszichológus-jelölt, csoportvezető jelölt

A részvétel ingyenes, de regisztrációhoz kötött.
Jelentkezés: Tel: 06/70 938 9626
kocsis.judit@hegyvidek.hu vagy
kiss.adam@janoskorhaz.hu

Elhunyt Vágó István

Tragikus hirtelenséggel, 74 éves korában elhunyt Vágó István önkormányzati képviselő, kerületünk lakója, aki népszerű televíziós vetélkedők műsorvezetőjeként vált az ország kvízmesterévé. A magyar televíziózás legendás alakja gyógyszervegyészmérnöknek tanult, majd a Chinoin gyógyszergyárban és a MEDIMPEX külkereskedelmi vállalatnál dolgozott. 1975-ben tűnt fel a tévé képernyőjén, miután jelentkezett a Magyar Televízió Riporter kerestetik című vetélkedőjébe.

A verseny döntője után, 1976-ban Vitray Tamás egy barkochbajáték vezetését ajánlotta fel neki. Ezt követően számos tévé-műsorban szerepelt. Éveken át futottak nagy sikerű műveltségi vetélkedői, a Van benne valami (1987–1993), a Mindent vagy semmit (1993–2000), majd a Legyen Ön is milliós! (2000–2008). A vetélkedők mellett ikonikus műsora volt a Grétsy Lászlóval közösen vezetett Álljunk meg egy szóra!, ami a nyelvműveléssel foglalkozott 1987 és 1997 között.

Harciasan kiállt a tudomány és a racionalitás mellett a Tényeket Tisztelők Társaságának alelnökéeként, majd a Szkeptikus Társaság tagjaként. Hobbija volt a nyelvtanulás, valamint a zenélés – basszusgitáron játszott a Favágók együttesben.

A Demokratikus Koalíció színeiben kezdett politizálni, amelybe 2015 elején lépett be. Az országos elnökség tagja lett, valamint a párt média-munkacsoportját vezette. 2016 szeptemberében került a Hegyvidéki Önkormányzat képviselő-testületébe, amikor a DK-ból távozó Kerék-Bárczy Szabolcs helyét vette át. 2019-ben közös ellenzéki jelöltként a 11. számú egyéni választókerületben szerzett képviselői mandátumot.

„Amikor a dédi már nagyon öreg volt, és mindig az ágyában feküdt, mindennap elmentünk hozzá. Megsimogatott, és azt mondta, legyek jó. Aztán egyszer nem kelt fel többet, én pedig sírtam, de az anyukám azt mondta, hogy a dédi néz engem az égből, és örökké velem lesz. Remélem, most is lát, mert az ő kedvéért futok” – így magyarázta el Marci, miért jött el szívesen több száz óvodás és kiskolások társaságában a Gesztenyés kertben rendezett Nárcisz Futásra. A rendezvény célja, hogy a fiatalabb korosztály figyelmét is felhívja a betegséggel küzdő és az életük végén járó emberek támogatásának fontosságára.

Az emberi méltóság megőrzése az élet legutolsó pillanatáig mindenkinek alapvető joga, amit biztosítani kell – ezt vallja a gyógyíthatatlan, elsősorban daganatos betegek humánus ellátását végző Magyar Hospice Alapítvány. Továbbá azt is, hogy a végső stádiumban lévőek számára a szakszerű gondozás mellett a feljükk árado szeretet az, ami megkönnyíti a mindennapjaikat. Elég egy kedves szó, egy érintés, de az is, ha tudják: lélekben sokan velük vannak, gondolnak rájuk.

A Nárcisz Futást minden évben az alapítvánnyal közösen szervezi meg a Hegyvidéki Önkormányzat és a Hegyvidéki Szabadidősport

Nonprofit Kft. A programon, a hagyományoknak megfelelően, az idén is a XII. kerületi óvodások és alsós kiskolások vettek részt, de akár felnőttek is teljesíthették a távot.

nek az elmúlással. Nem utolsósorban a futással erőt adnak a betegeknek és családtagjaiknak, azt üzenik, hogy nincsenek egyedül.

„Ezúttal közel ötszáz kisgyermek állt rajthoz a futáson, amely

fejldődését. Így megismerik azt a körforgást, ami a születéssel kezdődik és az elmúlással végződik, és ami maga az élet. Fontos, hogy emellett megtanulják azt is, a betegekről, az idősekről, az elesettekről való gondoskodás elengedhetetlen!”

A gyerekeket köszöntő Berg Judit írónő az elefántok szokásairól mesélt. Elmondta, hogy ezek a hatalmas állatok soha nem hagyják el egymást, életük végéig együtt maradnak. Ha egy kiselefánt gödörbe esik, a többiek segítenek neki kijutni onnan, az öregeket pedig mindig bevárja a csorda, hiába mozognak lassabban.

Az írónő kijelentette, hogy érdemes példát venni az elefántokról, mert jó olyan csapatba tartozni, amiben teljesen természetes az egymásról való gondoskodás. Arról nem is beszélve, hogy az elefántoknak nemcsak szó szerint, hanem átvitt értelemben is óriási a szívük. Pontosan mint a Nárcisz Futáson elinduló összes gyereknek, Marcinak és a többieknek, akik ismeretlenül is megédesítették a gyengék és betegek egy napját.

mm.

■ A Magyar Hospice Alapítvány munkájáról, a különböző programokról a hospicehaz.hu honlapon lehet bővebben olvasni.

Nárcisz Futás egy jó ügyért

A résztvevők a futással azt üzenik a betegeknek, hogy nincsenek egyedül

A szervezők szerint a sport az a terület, amivel a legkönnyebben lehet megértetni a kicsikkel, hogy nemcsak a győzelemről szól az élet, hanem a vereséget is el kell fogadni. Gondoljunk erre, amikor betegségekkel vagy szeretteink elvesztésével szembesülünk! – tanítja az alapítvány, abban bízva, hogy az így megszólított gyerekek felnőttként cselekvő együttérzéssel viszonyulnak majd a segítségre szorulókhöz, és könnyebben szembenéz-

ma már egészen természetesen hozzátartozik a kerületi oktatási és nevelési intézmények, de nyugodtan mondhatom, hogy az egész Hegyvidék életéhez – fogalmazott a versenyt elindító Fonti Krisztina alpolgármester. – Kapcsolódik az őszi nárciszültetési programhoz, amikor ezeket a kedves, sárga virágokat együtt ültetjük el a gyerekekkel és a Hospice Alapítvánnyal, hogy a kicsik nyomon követhessék a növények

Harmincezer virágpalántát kaptak a hegyvidékiek

A tavaszi virágosztásnak hagyománya van a Hegyvidéken. A szokásos módon nagy számban érkező érdeklődők az idén is egyenáriak és muskátlipalántákat tartalmazó tálcák közül választhattak.

Sok ezer növény talált gazdára, és juthat ezután a kerület különböző pontjain lévő ablakpárkányokra, virágládákba vagy szabadföldi ágyásokba, hogy egész nyáron gyönyörködtesse a környékieket. A polgármesteri hivatal melletti helyszínen kívül további négy helyen lehetett átvenni a palántákat tartalmazó tálcákat: a városmajori templom előtt, a Zalai úti bölcsődénél, a Fodor utca és Pagony utca sarkán,

Önkormányzati képviselők is segítettek a virágok átadásában

valamint a Rác Aladár úti orvosi rendelő mellett.

Pokorni Zoltán elmondta, hogy a 30 ezer palánta biztosításával az önkormányzat csak „a katalizátor szerepét

játssza”, mert majd a hosszú sorokban várakozó hegyvidékiek biztosítják a földet és az edényt az ültetéshez, utána pedig ők ápolják egész szezonzban a virágokat. A virágok átadásában tevélegesen

Ezúttal is óriási volt az érdeklődés a virágosztáson

is részt vevő polgármester arra is kitért, hogy nem gond, ha a palánták egy része esetleg a balatoni nyaralókba, netán a temetőbe kerül. A végcél – az, hogy a virágzó muskátlik és színes egyenáriak

tönözhetjük a ma még csenevész, de szépreményű töveket, amelyek így gazdagabban és akár a fagyokig pompázhatnak.

B.

Ne feledjük el, milyen gonoszságokra képes az ember!

A második világháború XII. kerületi áldozataira emlékezett a Hegyvidéki Önkormányzat annál az emlékműnél, amelyet éppen egy évvel ezelőtt avatott fel a Városmajorban. A szobornál Pokorni Zoltán polgármester, Bernyák Adrienn, a körzet képviselője, valamint Gámán Gábor, Gidófalvy Dénes és Mikó Gergely önkormányzati képviselők, a Fidesz-KDNP frakció tagjai helyezték el az emlékezés virágait.

Pokorni Zoltán felidézte, hogy az önkormányzat közel húsz éve döntött egy olyan második világháborús emlékmű felállításáról, ami egyszerre emlékezik meg az összes XII. kerületi áldozatról, civilekről és katonákról, keresztényekről és zsidókról. Mint fogalmazott, ez egy nemes és mindenki által támogatott szándék volt, a kiválasztott szimbólum, a turul azonban már a kezdetektől vitákat váltott ki. Annak érdekében, hogy „ezek a viták ne árnyékolják be a közös emlékezést, hanem valóban

összekössön minket a halottainkra való fájdalmas emlékezés”, arról határozott a Hegyvidéki Önkormányzat, hogy a Böszörményi úti turulszobor helyett egy másik emlékművet állít.

Bernyák Adrienn és Pokorni Zoltán a megemlékezésen

„A második világháború egyik legpusztítóbb ostromát élte át Budapest, ahol a huszadik század két leggyilkosabb diktatúrája, Hitler és Sztálin csapott össze. Sok tízezer ember halálát okozó, gyilkos

ostrom folyt itt” – emlékeztetett a polgármester, aki arról is beszélt, hogy néhány évvel ezelőtt, amikor egy pályázat keretében arra kérték a Hegyvidéken élőket, írják meg a házaik történetét, a legmeghatározóbb élmények még mindig az ostromhoz, a „pincében bujkálás, a bezártság, a rettegés, a rettegetés, a félelem időszakához” kötődtek.

„Nemcsak azok az áldozatok, akiknek az életét vették el brutális és kegyetlen módon, hanem az is, akinek a jövőbe vetett hitét, az élete értelmét, megtakarított vagyonát, egzisztenciáját, mindenét elvették” – jelentette ki Pokorni Zoltán. Szerinte az áldozatokra való emlékezéssel nem

büntudatot kell ébreszteni a ma élőkben, hanem az a cél, hogy „felelősségtudatot támasszunk mindenkiben, leginkább a fiatalokban, hogy ne feledjék el, milyen gonoszságokra képes az ember”, és a múltbéli tragédiák soha többé ne fordulhassanak elő.

Az önkormányzat korábban arról döntött, hogy a turulszobor és környezete emlékeztetőtörténeti kiállítóhelyé alakuljon át, ahol mindenki megismerheti a turul mint szimbólum, valamint a hegyvidéki emlékmű történetét. A polgármester kérdésünkre elmondta, kiváló javaslatok érkeztek a terület rendezésére kiírt pályázatra, ám a tér átalakítására jelenleg nincs pénzügyi forrás.

„A szellemi teret azonban tudjuk alakítani” – tette hozzá, megemlítve, hogy egy táblát állítottak a szobor elé. Ez arról szól, hogy 2005-től ez volt a XII. kerületi áldozatok második világháborús emlékműve, aztán 2020-ban, kegyeleti okokból, a képviselő-testü-

Egy éve áll a városmajori emlékmű

let az új, városmajori emlékmű felállításáról hozott döntést. A turul mint szimbólum, valamint a szobor történetét és ellentmondásos jellegét bemutató 2021-es kiállítás teljes tartalmát bárki megtekintheti, aki a táblán szereplő QR-kódot beolvassa mobiltelefonjával.

z.

hegyvidek.hu

/Hegyvidek

mOmkuLt

Mindenkit szeretettel várunk a MOMkult kertjében és a szabadtéri színpadánál, valamint a Sirály sétányon!

HEGYVIDÉKI NYÁR 2023

ingyenes szabadtéri programok • családok és barátok irodalmi beszélgetés • gyerekprogramok • koncertek táncház • görkoris diszkó • szabadulószoza kézműves műhelyek • szabadtéri kocsmakvíz

JÚNIUS 3-4.

JÚNIUS 3. SZOMBAT

10:00–12:30 / kézműves műhelyek

10:30–11:30 / Balogh Melinda Társulat: *Tündér Ilona és Árgyelus c.* koncert

17:00–22:00 Görkoris diszkó

JÚNIUS 4. VASÁRNAP

családi programok 10:00-16:00

folyamatosan, illetve szakaszosan /

Zurgó gyerektáncház, plüssmackóvarró

és pecsét készítő workshop, játszóház projekt,

zenebatyu, ökohangszer bemutató, mesés zenefoglalkozás,

zenei rezgőkísérletek, Rolando bűvészműsorai,

szabadulószoza, kosaras körhinta, petanque

délutáni programok /

14:00 sörtörténeti előadás

15:00 Falfirka irodalmi lazítás, 16:00 QuizNight

koncertek /

17:00 Duckshell

19:15 Parno Graszt

21:00 Labek&Chrobak Dj. set

A részletes program a hegyvidek.hu weboldalon, valamint a Hegyvidék újság május 23-i lapszámában is megtalálható, illetve itt:

A szervezők a programváltoztatás jogát fenntartják, illetve egyes programok az időjárás függvényében módosulhatnak, vagy elmaradhatnak.

Nyílik a harangláb

A kerti haranglábak ritkaságnak számítanak, pedig a Hegyvidéken jól érzik magukat, és gazdag tavaszi virágpompával ajándékozzák meg a kertészt. A boglárkafélék rokonságába tartozó nemzetségnek mintegy száz faja ismert, ezekből egy őshonos hazánkban.

Nevelése nem okoz nehézséget, korai fejlődése miatt mire a kártevők elszaporodnának rajta, a növény már vissza is húzódik. Szereti a nedves talajt, elviseli a félárnyékos is. Április végétől május közepéig bontja fehér, lila, rózsaszín és bordó árnyalatú virágait,

Ahol jól érzi magát, ott nagyon gyorsan elterjed

Ha a kerítésen kívül találkozunk vele, akkor ez a közönséges harangláb névre hallgató, védett vadvirág (természetvédelmi értéke 10 000 forint), ha a kerítésen belül, akkor a kerti harangláb nevű dísznövény. Tudományos nemzetségneve alapján (*Aquilegia vulgaris*) sasfűnek is szokták hívni. Mindkét neve találó, az egyik a magas száron ringatózó csüngő csemettyűkre utal, a másik a szirmok végén fejlődő sasfűszerű képletekre.

Hagymás növény, minden része mérgező. Szaporítása vagy a kereskedelemben vásárolt hagymák útján, meglévő idős tövek osztása által, vagy magvetéssel lehetséges. Ahol jól érzi magát, ott annyira gyorsan terjed mindenféle emberi segítség nélkül is, hogy a szaporítás problémájának helyét inkább a ritkítás veszi át.

majd körülbelül egy hónappal később a levelei is elszáradnak.

Az alapfaj mellett tengernyi nemesített változata is elérhető. Ezek méretükben, kétszínű virágaik vagy telt szerkezetük által térnek el egymástól. Vannak kifejezetten vágott virág előállítására szánt fajtái is.

A kaszálatlan kert frissen zöldellő füve között nagyon szép látványt mutatnak a különböző színű haranglábvirágok. Sziklakertbe ültetve is tetszetős, de mivel nyár elejére „eltűnik”, az év nagyobb részében üres foltot hagy maga után, amit érdemes más növényekkel kombinálva eltakarni. Nehéz olyan virágskertet elképzelni, ahol korai virágzásával, elegáns megjelenésével és laza szerkezetével ne találna meg az ideális helyét!

B.

Jelentős anyagi támogatást ad az önkormányzat a XII. kerület városias jellegűen beépített részein lévő udvarok zöldítéséhez. A zöldövezetekben pedig a természetközeli kertek gazdáit hívja ismét bemutatkozásra, tapasztalat- és élménycserére.

Társasházak, lakásszövetkezetek jelentkezését várja a Hegyvidéki Önkormányzat az összesen 10 millió forintos keretösszegű udvarzöldítési pályázatára a XII. kerület sűrűn lakott részéről, a Városmajor utca–Kék Golyó utca–Németvölgyi út–Stromfeld Aurél út–Csörsz utca által határolt területről. Az elnyerhető forrás szerteágazó módon felhasználható az épületekkel körülvárt belső udvarok kialakítása, beültetése és szépítése során: a tervezéstől akár a csúnya betonburkolatok bontá-

Kerti lépcső természetes anyagból

sán át egészen a megálmódott zöld környezet kialakításának utolsó fázisáig.

Legalább a keret 40%-át növények beszerzésére kell fordítani,

ezenkívül vízát-eresztő burkolatok javítása és építése is megengedett, kialakíthatók magasságúak, telepíthetők kerti bútorok, a kert fenntartása érdekében kiépíthető esővízgyűjtő rendszer vagy vezetékes vízvételi lehetőség is, a hozzá kapcsolódó öntözőberendezésekkel. Bár a városi házak kertjeiben nem megszokott látvány a kerti tó, de ha a körülmények lehetővé teszik, akár ilyen természetközeli vizes élőhelyek is megvalósíthatók.

Azért, hogy a zöld felületek ne csak a vízszintes részekre korlátozódja-

Természetközeli kert

lekedést ösztönző kerékpártárolók is vásárolhatók a pályázatonként 100-800 ezer forint közötti keretből.

A vissza nem térítendő támogatás nem adható már megkezdett beruházásokra, a kifizetése utólag történik, és összege a teljes beruházás bekerülésének legfeljebb a felét érheti el, azaz a lakóközösség hozzájárulását is igényli. A kialakított kerteknél figyelembe kell venni a természetes kertekre vonatkozó ajánlásokat, és szükséges vállalni a legalább két éven át történő fenntartást.

A határidő tág teret enged a tervezésre, egyeztetésre: 2023. június 30-áig lehet pályázni. A beadandó dokumentumokat, az adatkezelési és szerződési feltételek részleteit, valamint a beadás felületét a hegyvidek.hu/

ugyintézes/zöldiroda/udvarzöldítés-palyazat internetes oldalon lehet elérni és megismerni. Az elbírálást július 31-ig végzi el az önkormányzat.

A „Kertemben a természet” pályázatot nem először írja ki a Hegyvidéki Önkormányzat. Az előző év sikerei után folyamatosan lehet benyújtani a pályázatokat, amelyeket minden évben május 10-e után bírál el a Hegyvidéki Zöld Iroda által felkért szakmai zsűri. Az adatlap kitöltése mellett fényképekkel és leírással is érdemes bemutatni, hogy a pályázó kert a természetesség leg-

több aspektusát megvalósítja.

Minden résztvevő, akinek a kertje megfelel a szempontoknak, „Kertemben a természet” táblát kap, de persze jutalomnak számít maga a természetközeli kert és a kialakításával eltöltött idő is. Természetesen a legjobb három pályázó külön díjazásban is részesül, és kertjeiket – a korábbi gyakorlatot követve – bemutatja a Hegyvidéki Zöld Iroda, hogy ezzel is segítsen jó ötleteket adni a kerületi hobbikertészeknek. Talán ilyenkor, májusban a legszebbek a kertek, érdemes fényképezni, és már most beadni a pályázatot a zold.hegyvidek.hu/lakossagi-akciok/kertjeinkben-termeszet/kertemben-termeszet-230411 internetes oldalon leírt részleteknek megfelelően.

(Barta)

30 éve öltöztetik virágba az országot

Idén 30. alkalommal kelnek versenyre hazánk legvirágosabb települései. Az ország legnépszerűbb környezetszépítő versenye, a Virágos Magyarország május 2-től újra várja a városok és falvak jelentkezését. Idén kiemelt szerepet kap a fenntarthatóság és a közösségépítés is.

A Virágos Magyarország verseny szervezőbizottsága és a Magyar Turisztikai Ügynökség idén 30. alkalommal hirdeti meg környezetszépítő versenyét, amelyre június 15-ig várják a helyi közösségek pályázatait.

A 30. évforduló fontos mérföldkő a folyamatosan megújuló és évről évre egyre több helyi közösséget megmozgató verseny életében, amelyet méltóképpen szeretnének megünnepelni. Nemcsak jubileumi arculatot kap a kezdeményezés, de a verseny történetét feldolgozó ünnepi kiadvány is készül, illetve jubileumi díjat is átadnak idén ősszel. Továbbá – a Magyar Díszfaiskolások Egyesülete közreműködésével – minden pályázó település egy-egy emléktáblával és facsemetével lesz gazdagabb.

„A Virágos Magyarország igazi közösségi sikertörténet” – fogalmazott Borbás Marcsi, a verseny fővédnöke. „Mozgalmunk

folyamatosan megújul, ráadásul évről évre egyre fontosabb szerepet kap a pályázatokban a fenntarthatóság, ezt idén az új, tematikus díjainkkal is igyekszünk kifejezni” – tette hozzá. A fenntarthatóságot szem előtt tartva először ítélik oda az Év zöld innovációja díjat. Ugyancsak újdonság, hogy keresik az év virágos városi, illetve falusi sétáját is. Erre a díjra olyan város- és falunézó programokkal lehet nevezni, amelyek a településekhez kötődő történeti kertekre, nevezetesen fákra is ráirányítják a látogatók figyelmét. A Virágzó közösség díjjal a különböző helyi virágosítási kezdeményezéseket, versenyeket szeretnék jutalmazni. Díjazják az év fasorát és óvodakertjét, illetve a legvirágosabb főteret is.

2023-ban ismét öt települési kategóriában hirdetik meg a versenyt – a kis falvaktól a nagyvárosokon át a fővárosi kerületekig –, míg a határon túli magyarok települései immár negyedik alkalommal jelentkezhetnek zöld közterületeikkel. Idén szintén nagy hangsúlyt fektet a szervezőbizottság a települések személyes bejárására, az elért eredmények helyszíni megismerésére, illetve a szakmai eszmecserére és tanácsadásra, amellyel rendre élnek is a települések.

Tudjon meg többet a versenyről: www.viragosmagyarorszag.hu

„Tovább visszük kisvonatunkat, egészen Hűvösvölgyig! Előre!”

Alig egy hónapja ünnepeltük a Széchenyi-hegyi Gyermekvasút létrehozásának 75. évfordulóját. 1948. április 11-én kezdődtek meg az építkezési munkálatok, és néhány hónappal később, július 31-én már a forgalom is elindult a vonal első szakaszán. A megállók között volt a csillebérci Úttörőváros is, amely szintén 1948 nyarán nyitotta meg kapuit.

A keskeny nyomtávú vasútvonal eredetileg gazdasági célból, az áru- és anyagszállítás megkönnyítése érdekében jöttek létre. Hazánkban is a bányavidékeken és más ipari tevékenységek helyszí-

nal kiépítése mellett döntött a Magyar Kommunista Párt Központi Bizottsága 1948 februárjában.

Ezzel egy időben a Csillebércen kialakítandó Úttörővárosról is

Úttörővasutasnak lenni komoly presztízt jelentett

nein alakították ki az első kisvasutakat. Budán például az Erzsébet-kilátó építéskor keskeny nyomtávú síneken szállították fel a János-hegy csúcsára az építési alapanyagokat, akkoriban ugyanis még nem volt kiépítve oda megfelelő minőségű kocsit. Az építkezést követően azonban elbontották a síneket.

Ezek a vonalakon személyszállítás nem történt, ám a huszadik században az egyre nagyobb mértékű idegenforgalom felfedezte magának a kisvasutakat, mivel olyan nehezen megközelíthető helyekre, természeti értékekhez is el lehetett jutni ezekkel, ahová más típusú közlekedési eszközzel nem. Így Európa-szerte egyre népszerűbbé váltak a turisztikai körében.

A mai Magyarország területén az első személyforgalmat is lebonyolító kisvasutak az első világháborút követően álltak üzembe. Lillafüreden és Debreczenben 1923-tól, a Mátrában 1926-tól utazhatott a közönség keskeny nyomtávú vasúton.

Hívhatják bárhogy, a kezdetek óta rendkívül népszerű

Az első fővárosi kisvasút a Széchenyi-hegyen, szovjet mintát követve épült meg a második világháborút követően, 1948-ban. A Szovjetunió területén ekkor már több tagköztársaságban működtek úgynevezett pionír-, más néven úttörővasutak, amiknek az üzemeltetését, felnőttek felügyelete mellett, gyerekek látták el. A fiatalok számára motiváló eszközül és gyakran propagandacélként szolgáltak.

A budapesti gyermekvasút terve 1947-ben készült el. Kezdetben nemcsak a budai hegyek, hanem a Margit-sziget mint a főváros szívében fekvő kedvelt zöld terület, valamint a hasonló funkciót betöltő, de a városból nehezebben megközelíthető Népliget, sőt még a gödöllői kastély környéke is felmerült lehetséges helyszíneként. Végül azonban a Széchenyi-hegy és a Hűvösvölgy közötti vasútvon-

alakat kiépítése mellett döntött a Magyar Kommunista Párt Központi Bizottsága 1948 februárjában.

Ezzel egy időben a Csillebércen kialakítandó Úttörővárosról is

A Széchenyi-hegy lett a kisvasút egyik végállomása

állomását ezért a fogaskerekű Széchenyi-hegyi végállomásának közelében helyezték el, a Hegyhát út és a Golfpálya út találkozásánál. A vasút megépítése az első hároméves terv keretében, három ütemben valósult meg 1948 és 1950 között.

Az úttörők mellett eleinte cserkészek, egyetemisták és munkások is önkéntes munkában vettek részt az építésben. Az első szakasz végállomása a terveken még Szent Anna kápolna megállóként szerepelt, ám végül Előre állomás lett a neve. Az első szakasz alig négy

A mai napig csak jó tanulók jelentkezhetnek gyermekvasutasnak

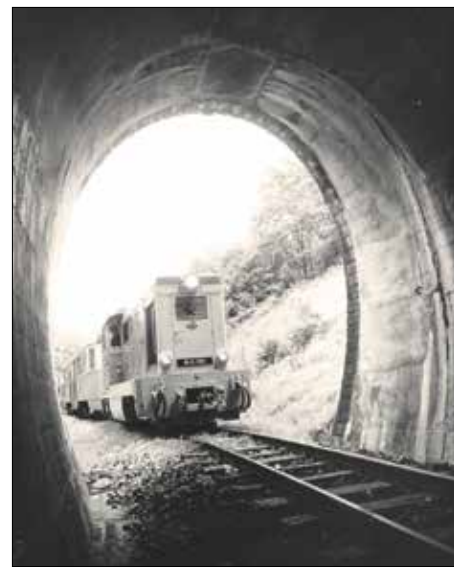
hónap alatt elkészült. A munkálatok nagy visszhangot kaptak a korabeli sajtóban, az éppen kiépülő államszocialista rendszer propagandájának fontos eleme volt a kisvasút. A Népszava Kiadó gondozásában még egy ifjúsági regény is megjelent, amely az építkezés hőstetteiről számolt be a gyerekek nyelvén.

A kisvasút különlegessége, hogy az első olyan vasút volt hazánkban, amin felnőttek felügyelete mellett ugyan, de a teljes vonalon gyerekek teljesítették szolgálatot. Bár a Gyermekvasút és az Úttörővasút kifejezés sokáig egymás mellett élt a közbeszédben, az átadás idejére már eldőlt, hogy az úttörők lesznek a vonal fenntartói, hiszen a szocialista ideológiai nevelés egyik eszközeiként kívánták használni a vasutat. Miután a cserkésztséget 1948-ban végleg betiltották, a csillebérci Úttörőkörzsaság pedig a vonalon helyezkedett el, más megoldás nem is nagyon volt elképzelhető.

Ennek megfelelően a Szabad Nép című lap 1948 júniusában már Úttörővasútként említi rövid beszámolójában, amelyből az első kisvasutasok számát és életkorát is megismerhetjük: „A SZÉCHÉNYI-HEGYI ÚTTÖRŐVASÚT építésével egyidejűleg folyik az úttörő-

Fenyő Endre kartonokat rajzolnak, festéstechnikáról vitatkoznak és azon bosszankodnak, hogy a fal másfél centivel kisebb, mint amekkorára ők az öt-hatméteres képeket tervezték. – Rettenetesek ezek az építésszek – panaszkodik Berdáné – oly rossz méretet adtak meg, hogy az én képem több mint két centivel nagyobb lett, mint amennyi hely van a falon és emiatt két, vagy három búzakalász lemarad a kompozícióból, de majd csak segíték valahogy rajta.”

Az elsőként átadott három kilométeres szakaszon 1948. július 31-én indult meg a forgalom, a már említett Széchenyi-hegyi végállomás és a Virágvölgy (Előre állomás) között, a Normafa és Csillebérc (Úttörőváros állomás) érintésével. Csanádi György – ké-

Tizenegy kilométert tesz meg 45 perc alatt

sőbbi közlekedés- és postaügyi miniszter – megnyitóbeszédében arra is kitért, miért kapta az elsőként megépülő szakasz végállomása az Előre nevet: „Magyarországon még senki sem épített úttörővasutat. [...] És íme készen áll a kisvasút. A vasút végállomásának neve: Előre. Nem véletlen, hogy éppen erre kereszteltük. Tovább akarunk és tovább fogunk menni! Tovább visszük kisvonatunkat, egészen Hűvösvölgyig! Előre! [...]”

A miniszter ígéretének megfelelően a vasút további szakaszai is elkészültek a következő években, és 1950. augusztus 20-án a teljes vonalon elindult a forgalom. Azt, hogy az ötvenes években milyen népszerű volt, jól reprezentálja a Kossuth-díjas költő, Kónya Lajos 1953-ban született Úttörővasút című verse. Ebből egy részlet:

A teljes vonalon kizárólag gyerekek végzik a forgalmi feladatokat

„Kalauz a jegyet kéri.
Kati irigykedve nézi:
Ugye, hogyha nagyobb leszek,
én is kalauz lehetek?”

A kalauz – vidám lányka –
hátralép, Katit mustrálja:
Ha jó lesz a bizonyítvány,
három-négy év múlva, kislány!”

Amint a vers is érzékelteti, kizárólag jó tanulmányi átlaggal rendelkező úttörők nyerhettek felvételt a Széchenyi-hegyi vasútra, emiatt komoly presztízt jelentett odakerülni. Közepes tanulók vagy rossz magaviseletűek elől az út el volt

Nagy tömeg ünnepelte a teljes vonal átadását 1950-ben

zárva. Habár a propaganda, a szocialista nevelés ideológiája hívta létre, az Úttörővasút nem tartozik az államszocializmus időszakának terhes örökségei közé. Az eredeti elképzelés szerint is a „játszva tanítás”, valamint – a gyerekek szórakoztatása mellett – a vasutas-utánpótlás kinevelése volt a cél. Annak ellenére, hogy a kisvasutat teljes egészében gyerekek irányítják, a mozdonyvezetők felnőttek.

A vasút fennállásának 25. évfordulóján, 1973-ban jelentős fejlesztések történtek. A korábbi mozdonyokat dízelmozdonyok váltották fel, és modernizálták egyes állomások mű-

szaki berendezéseit. Az egykori gőzmozdonyok napjainkban is közlekednek, nosztalgiajáratként.

Az 1980-as évek végére igen rossz állapotba kerültek a sínek,

Korabeli neves művészek festették az állomások freskóit

perc alatt teszi meg az utat a szerelvény, maximum 20 km/h sebességgel. Érdekeség, hogy 2015 óta Guinness-rekorder: ez a világ leghosszabb keskeny nyomtávú vasútja, amin kizárólag gyerekek végzik a forgalmi és a kereskedelmi feladatokat. A kisvasút fennállásának 75 éve alatt több mint 16000 gyerek dolgozott rajta önkéntesként, és annak ellenére, hogy a 2010-es évektől rekordszámú fiatal állhat szolgálatba, a mai napig folyamatos a túljelentkezés.

Mind az azt mutatja, hogy kisvasutasnak lenni napjainkban is népszerű szerep. A nevelési funkció mellett közösséget is épít, ami most legalább olyan nagy szükség van, mint az elmúlt évtizedekben. Remélhetőleg a 100 éves évfordulóját is megünnepelhetjük majd ennek az igazán különleges közlekedéstörténeti vasútnak.

Tüske Tamás

Zene és képzőművészet találkozása

(Folytatás az 1. oldalról)

– Mit gondol a kiállításról?

– Habár Cziffra György zene-művészként tevékenykedett, az alapítványa által iparművészeket, textilművészeket is támogatott – ezért is fontos számomra, hogy a róla elnevezett fesztiválon minden évben kiállításokat rendezzünk. Napjainkban, amikor szinte minden az online térhez kapcsolódik, különleges élményben lehet részünk itt: testközelből is átélhetjük azokat az érzéseket, amiket az alkotások közvetítenek.

– Zeneművészként milyen érzés látni és nem hallani a hangszereket?

– Megindító, hogy mennyire sokféleképpen viszonyulhatunk a művészethez. Egy zeneművész, aki állandóan a hangokkal dolgozik, mint például én, sokszor nem is veszi észre, milyen különleges világ a miénk. Megdöbbentő a felismerés, hogy mennyire testközelben a zene és a hangszer kapcsolata. Itt van például Anna Margit műve: a hangszer az em-

Márffy Ödön: Egipto Tango arcképe

Egy lap Amos Imre Ukrajnában készült vázlatfüzetéből

beri test meghosszabbítása. Nem halljuk a zenét, a fülünkre nem hagyatkozhatunk. Ilyenkor valahogy felértékelődik a képzőművészet varázsa – zárta gondolatait Balázs János.

„Gyűjteni a szívünknek kedves dolgokat már gyerekkorban elvárásolja az embert. A legtöbb gyermek átéli ennek izgalmát, azt a bizsergető érzést, amikor gyűjteményünk – legyen az bármilyen, szalvéta, bélyeg, képeslap – egy újabb darabval gazdagodik. A mi gyűjteményünk olyan, ami másnak nincs. A magunk öröme gyűjtünk, de büszkén mutatjuk meg másoknak kitarató és elkötelezett gyűjtésünk eredményét. Antal Péter is gyermekkorában varázsolta el a gyűjtés szenvedélye, amit először nagyapjával, Lusztig Sámuellel élt át” – fogalmazott a kiállítást megnyitó Fonti Krisztina hegyvidéki alpolgármester, aki az Antal-Lusztig-gyűjtemény történetét is felidézte.

Lusztig Sámuel Derecskén nőtt fel, majd az elemi iskola elvégzése után a paksi Jesiva iskola növendéke lett. Rabbinnak tanult, de szülőföldjére visszatérve pékséget és fűszer-vegyeskereskedést

nyitott. 1922-ben feleségül vette a valóságos zsidó családból származó Weinberger Jolánt, aki öt gyermekkel ajándékozta meg őt. Lusztig Sámuel a húszas-harmincas években műtermekbe és aukciókra járt, a gyűjtés hamar magával ragadta. A békés időszakot a második világháború borzalmai váltották fel. Lusztig egy bécsi gyűjtőtorba került; családja többi tagját az auschwitzzi haláltáborba vitték, amit csak legidősebb lánya, Edit élt túl. 1955-ben Debrecenben megszületett Edit egyetlen gyermeke, Antal Péter. Lusztig Sámuel Debrecenbe költözött, trafikot nyitott. A nagypapa és az unoka közösen fedezték fel a műgyűjtés varázsát.

Korniss Dezső: Önarckép lámpással és hegedűvel

olvasható mondat: a művészet iránti vonzódás, »a gyűjtői akarat generációkat köt össze.«

„A kollekciónak ma már több mint négyezer műtárgyból áll. Imponáló és elismerésre méltó munka van e gyűjtemény mögött, amelyért köszönettel tartozunk. Ez a negyedik alkalom, amikor is a legnagyobb hazai magánkollekciónak, a debreceni Antal-Lusztig-gyűjtemény anyagából mutathatunk be jelentős műveket – emelte ki az alpolgármester, aki arról is szólt, hogy a tárlatot több kísérőprogram színesíti. – A Hegyvidék Galéria ehhez a kiállításához kapcsolódóan is szervez művészetpedagógiai foglalkozásokat mind a családok, mind a kerületi óvodás és iskolás csoportok számára. Talán ez mutatja meg igazán, mennyire igaz a gyűjtemény hivatalos honlapján

„Ma beszédbe elegyedtem egy muzsikussal. Már vagy tíz éve együtt járunk a menzára. Végre teljesül rég óhajtott vágyam: tanítani fog zeneelméletre, s az ezzel összefüggő dolgokra. Nem tudom, honnan, de belém rögződött az érzés: lettem volna olyan muzsikos, mint festő, ha azt kezdtem volna el. Néha furcsa erejű hangok és képek keverednek bennem, de minthogy a zenéhez nem értek, a festésben transzponálom az egészet. Nagyon szeretnék annyira megtanulni, hogy legalább kis hangulatokat, zenei érzéseket lerögzíthessek” – olvasta fel Ámos Imre naplórészletét a tárlatot megnyitó Nagy T. Katalin művészettörténész, a kiállítás kurátora.

Köszöntőbeszédében elmondta, hogy a zene iránti vonzalom különösen nagy volt a Hegyvidék Galériában látható művek alkotói körében. A népdalok nemcsak ismerték a festők, hanem gyakran dalra is fakadtak. „Barcsay Jenő, Vajda Lajos és Korniss Dezső az összejöveteleken szerettek népdalokat énekelni. Barcsay és Korniss Erdélyből hozták a dalaikat, Vajda a magyar népdalokon kívül sok szerb népdalt is ismert” – tette hozzá Nagy T. Katalin, akivel a megnyitón ünnepséget követően beszélgettünk.

– Az Antal-Lusztig-gyűjtemény több ezer darabból áll. Miért éppen ezeket az alkotásokat választotta a mostani kiállításához?

– Vannak itt olyan művek, amikben ténylegesen hangszerbrázolásokat látunk, és olyanok is helyet kaptak, amik zenei inspirációra születtek. „Ami az én szerény, Bartóké, mármint a zenéjével való megismerkedésemet illeti, bizony már voltam vagy tizenkilenc éves, amikor egy házi hangversenyen az Allegro Barbarót hallottam, és olyan lábba hozott, hogy azóta is számos művem viseli e címet” – mondta Bálint Endre, akit az Allegro Barbaro ihletett. De a kortársak közül itt van például Nádler István, akiről köztudott, hogy zenére fest, míg Lakner László képén csendéletbe komponált hangszer jelenik meg. Nagyon érdekesek Ámos Imre rajzai, azokat is meglephetik, akik jól ismerik a munkásságát. Az „Egmontot hallgatom”, valamint a „Bach: V. Brandenburgi verseny” című tollrajzokról azt gondolhatják, hogy a művész csak absztrakt módon, tollal készített egy-egy vázlatot. Pedig Ámos tulajdonképpen a zeneszerek szabad szárnyalását mutatja meg, azt, hogy

ként is átfogó, egész életművet lefedő anyaga van.

– Ámos Imre Ukrajnában készült vázlatfüzete szinte minden látogatót megérintett...

Kallós Judit, Nagy T. Katalin és Fonti Krisztina a kiállítás megnyitón

– A vázlat nagyon intim alkotás a művészek számára. Az elhurcolt Ámos Imrétől több füzet is megtalálható az Antal-Lusztig-gyűjteményben. A fog-

zenei inspiráció által készült. Bartók Béla műveiről azt mondták, nem aratnának nagy sikert a közönség körében. Tango azonban nagy tisztelője volt Bartóknak.

Úgy hozta a sors, hogy az olasz karmestert meghívták a Magyar Állami Operaházba, ahol neki köszönhetően eljártak a fából faragott királyfit, majd egy

Lakner László: Csendélet kagylóval és trombitával

ságban a zene segített neki a mindennapok elviselésében. Két rajz másolata a falon található, de itt van maga a füzet is, amely való-

Vilt Tibor: Bohók gitárral

ban mindenkinek megdobbantja a szívét.

– Márffy Ödön Egipto Tango olasz karmesterről készült portréját is elhozták a Hegyvidék Galériába. Mesélne erről az alkotásról?

– Ez az egyetlen a teremben, ami nem hangszerbrázolás vagy

évvel később A kékszakállú herceg várát. A történet szerint Egipto Tango Olaszországban ismerte meg Márffy Ödönt, de az itt látható portré akkor készült, amikor a karmester Magyarországon járt.

– Június 1-jén zenés tárlatvezetéssel készülnek. Milyen érdekességek várják majd az érdeklődőket?

– Kiderül például, hogy a zene mennyire fontos volt a művészek számára. Kondor Béla autodidakta módon megtanult zongorázni, sőt, még templomi kisorgonája is volt. Hihetetlen történetek vannak arról, hogy Melocco Miklós szobrászművész egy kocsmában versenyeztek, ki tudna elfütyülni egy Bach-fúgát. Kondornak elképesztően jó memóriája és zenei érzéke volt, így könnyedén teljesítette a feladatot. A többperces előadásról hangfelvétel is készült.

Kallós Judit, a Hegyvidék Galéria vezetője szerint fontos, hogy a kiállított művek mögött meghúzódó gondolatokat is megismerje a közönség. „A május 10-én és június 1-jén 18 órakor kezdődő zenés tárlatvezetések a művészek zenéhez fűződő kapcsolatát mutatjuk be – mondta. – Nemcsak a felnőtteket, hanem a gyerekeket is sok szeretettel várjuk interaktív művészetpedagógiai foglalkozással.”

Boussebaa Mimi

■ A kiállítás június 3-ig, keddtől péntekig 10.00–18.00, szombaton 10.00–14.00 óráig látogatható a Hegyvidék Galériában (Királyhágó tér 10.).

Bálint Endre: Allegro Barbaro I.

Egy sokoldalú művész jubileumi kiállítása

Kecskeméti Kálmán tavaly ünnepelte a 80. születésnapját, de a koronavírus-járvány miatt csak most kerülhetett sor a köszöntésére a Galéria 12 Kávézó és Borbárban. Természetesen egy kiállítással egybekötve: a képzőművész festményeiből és grafikáiból látható válogatás június 10-ig.

Megkülönböztetett figyelemmel támogatja a Hegyvidéki Önkormányzat a kerületi kötődésű alkotók bemutatkozását. Nem titkolt szándék, hogy a különböző rendezvények alkalmat adjanak a

tötte a képzőművészt, ugyanis az együtt töltött pályakezdő éveik – 1962–65-ig – ugyanahhoz a helyhez kötődnek: Pécs Kecskeméti Kálmán választott városa, Krassó Lászlónak pedig a szülővárosa.

Esteledik (1987)

hegyvidéki polgároknak a közösségépítésre, valamint arra is, hogy kulturális élményekkel gazdagodjanak – mondta Csepreginé Volosinovszki Mária, a polgármesteri hivatal oktatási és közművelődési irodájának vezetője Kecskeméti Kálmán új kiállításának megnyitóján a Galéria 12 Kávézó és Borbárban.

„Válassz úgy szakmát, hogy szeresd, amit csinálsz, és akkor az életedben nem kell dolgozni” – ezt az ezeréves kínai bölcsességet idézte viccesen beszédében Krassó László újságíró, televíziós szerkesztő. Nem véletlenül ő köszön-

„Olyan légkör volt a városban, ami annak idején párját ritkította az országban” – fogalmazott az újságíró, majd felsorolt néhány művészt, akiknek a társaságában a diktatúra ellenére is boldogan éltek a húszas éveiket. Sajnos az említettek közül sokan már nincsenek közöttünk: Galambosi László költő, Kós Lajos bábművész, Kézdy György, Végvári Tamás, Karikás Péter színművészek, Bécsy Tamás színháztörténész, valamint Martyn Ferenc – Kecskeméti Kálmán mestere –, Dombay Győző, Lantos Ferenc, Kürtös György képzőművészek.

A tavaly a 80. életévét betöltő Kecskeméti Kálmán több művészeti ágat művel magas fokon, festő, grafikus, fotós, filmes és író is. Most a festményeiből és a grafikáiból látható válogatás a Galéria 12 Egyesület kiállítóhelyén. Csak néhány cím: Falusi utca, Ház és fa, Árnyak, Két fa, Lázár Ervin könyvborító, Szigliget, Ónarkép, Esteledik, A komédiás magánya, Dímbes-dombos, Téli táj, Táj este, Kisvárosi geometria, Utolsó ablak a faluban, Győri háztetők, Pesti Dunapart. Krassó László felhívta a figyelmet a tájképekre, amiknek a szemlélésekor ő népdalokat vél hallani, és a városi képekre, amikhez a valamikori pécsi dzsesszkoncerteken hallott finom szövevényű muzsikát asszociálja.

Szepesi Dóra

Kecskeméti Kálmánnal kétszer is készítettünk interjút a közelmúltban: 2021 márciusában a koronavírus-járvánnyal járó bezártság nehézségeiről, tavaly karácsonykor pedig a 80. születésnapja alkalmából. Ezekből a beszélgetésekből idézünk fel néhány gondolatot.

– Fontosnak tartja az emlékeket, az emlékezést?

– [...] Fiatalon az ember nem emlékezik, hanem él. Nem gondolkodtam emlékeken. De hát fiatal mindenki lehet, öregember pedig nem, meg kell élni azt a kort. A korról pedig egyre több olyan jó vagy rossz történetünk van, ami formált, és ami fontos az életben. A múltba nézés tehát egyre fontosabb számomra is, és hát jócskán vannak emlékeim.

[...]

– Csendesek és líraiak a festményei. Tájak, épületek, város- vagy falurészek – minden nagyon nyugodt. Fontos önnek ez a nyugalom?

– Nagyon fontos. Sajnos most halt meg Kernács Gabriella mű-

vészettörténész, aki megnyitotta a kiállításomat a Hegyvidék Galériában két éve, ő is ezt a nyugalmat és derűt hangsúlyozta. Valóban ezeket igyekszem megfogalmazni. Nem a drámaiság foglalkoztat, mert úgy érzem, az embereknek vigasztalásra van szükségük. Ahogy körülnézek, azt látom, hogy mindenkinek van valamilyen személyes problémája, drámája. Én megpróbálok segíteni a képeimmel. Egyébként is nyugodt, szemlélődő típus vagyok, nem keresem a konfliktusokat, szép csendben élem az életemet.

– A pécsi időszak mit jelentett önnek?

– Rendkívül fontos öt év volt! Először is a saját lábamra álltam, elszakadtam a szülői háztól, megéreztem, hogyan tudok önálló életet élni. Persze ez mindenféle

Lázár Ervin könyvborító (1989)

kekre gondolok vissza. Martyn Ferencről pedig nagyon sokat kaptam. Ő volt az én főiskolám,

Fa a házunk előtt

nehézséggel is együtt járt, megélhetési és egyéb problémákkal, de ma már ezekre mint szép emlé-

merthogy oda annak idején nem vettek fel helyhiány miatt. Nemcsak szellemi segítóm volt, hanem

anyagi is, hiszen odaadta a műtermét, nem kért érte pénzt. Amolyan igazi patrónus volt. Tulajdonképpen azt kaptam vissza tőle, azt a segítséget, amit ő is kapott fiatal korában Rippl-Rónaitól, akinek a fogadott fia volt.

– Hosszú ideje már a Hegyvidéken él, lokálpatrióta hírében áll.

– Nagyon kedves, hogy ezt mondja, mindent megteszünk a feleségemmel, hogy védjük a környezetünket. Harminc éve lakom a kerületben, egy emberöltőt itt töltöttem. Bár nem fent, a természet közelében élünk, ez is nagyon csendes, kedves kis budai utca. Sokszor csendesebb is, mint kellene. Szerencsére a házunk aljában van egy kis bolt, ami mindennel ellát bennünket. Nagyon kedvelem ezt a környéket.”

■ Kecskeméti Kálmán kiállítása megtekinthető: június 10-ig, naponta 16.00–22.00 óráig (szerda és vasárnap kivételével). Cím: Galéria 12 Kávézó és Borbár – Hajnóczy József utca 21. Weboldal: galeria12.hu

SVÁBHEGYI PÜNKÖSDI BÚCSÚ

2023. MÁJUS 27-28-29.
HELYSZÍN: DIANA-PARK

CSALÁDI PROGRAMOK | KÉZMŰVES VÁSÁR | SRAMLIZÉNA | TÁNC | SVÁB ÉTELKÖLÖNLEGESSÉGEK | SÖRÖK

2023. MÁJUS 27. SZOMBAT

16:00 – 17:00 – A Kálaműki Búcsúszáz évfordulója
17:00 – 18:00 – A Hívtársak kárpótló koncertje
18:00 – 19:00 – Éneki szertartás
19:00 – 21:00 – A Hívtársak kárpótló koncertje

2023. MÁJUS 28. VASARNAP

9:00 – Pünkösdi vasárnapi mise
10:00 – Megnyitó
10:30 – Éneki Ünnepség: Kézdivásár, a szőlőművelés templomában
10:45 – A Nemesvárosi Óvoda, a Jókai és a Tivoli Állás
11:00 – A Zsoltáriskola néptáncos társulatának műsora
11:30 – A Zsoltáriskola néptáncos társulatának műsora
12:00 – A Budakeszi Ásványvíz és a Dabai víz műsora
12:30 – Pünkösdi szertartás
13:00 – A Művelődési és Sportcsoporthoz tartozó fellépés
14:00 – A Zsoltáriskola néptáncos társulatának műsora
14:30 – A Művelődési és Sportcsoporthoz tartozó fellépés

16:00 – 21:00 – A Szoviorer Jungs zenekar koncertje
17:00 – 18:00 – Pünkösdi vasárnapi mise
18:00 – 19:00 – Kézdivásár
19:00 – 20:00 – "Hörögnyelj fel!" – jarkollaladok
20:00 – 21:00 – Kézdivásár jarkollaladok

2023. MÁJUS 29. HÉTFŐ

10:00 – 11:00 – Zsoltáriskola néptáncos társulatának műsora
11:00 – 12:00 – Hívtársak néptáncos társulatának műsora
12:00 – 13:00 – Róladó bívész
13:00 – 14:00 – Die Eber Kappelle
14:00 – 15:00 – Éneki mise
15:00 – 16:00 – Megemlékezés a Hősök Emlékművével, beszédet mond Birtos Zsolt írtkészt.
16:00 – 17:00 – Die Eber Kappelle
17:00 – 18:00 – Kézdivásár
18:00 – 19:00 – "Hörögnyelj fel!" – jarkollaladok
19:00 – 20:00 – Kézdivásár jarkollaladok
20:00 – 21:00 – "Hörögnyelj fel!" – jarkollaladok
21:00 – 22:00 – Kézdivásár jarkollaladok

A belépés díjtalan! |
INFORMÁCIÓ: JÓKAI KLUB
+3613958284

„Védelmezz, magyarok Nagyasszonya!”

16. ÉLŐ RÓZSAFÜZÉR ZARÁNDOKLAT

hazánkért, Budapestért,
Budapest körül,
9 szakaszban
Budapest,
2023. május 20.

Szakasz	Gyülekező	Indulás	Honnan	Hova	Érkezés	Szentmise
1	7:30	8:00	Máriabesnyő	Kerepes ill. Fót	18:30	19:00
2	8:00	8:30	Csillaghegy	Fót	18:30	19:00
3	8:00	8:30	Csillaghegy	Máriaremete	18:30	19:00
4	7:00	7:30	Farkasrét	Máriaremete	18:30	19:00
5	7:00	7:30	Farkasrét	Nagyttény	18:30	19:00
6	7:00	7:30	Soroksár	Nagyttény	18:30	19:00
7	7:00	7:30	Soroksár	Pestszentlőrinc Mária Szeplőtelen Szíve-templom	18:30	19:00
8	8:30	9:00	Rákoskeresztúr	Pestszentlőrinc Mária Szeplőtelen Szíve-templom	18:30	19:00
9	8:30	9:00	Rákoskeresztúr	Kerepes	18:30	19:00

Médiatámogatók:

www.elorozsafuzer.hu
www.facebook.com/elorozsafuzer

ban Delft látkepe című festményének mágikus hatalmával, azzal, hogy majd később, a 20. század elején földre teríti a nagy francia író, Marcel Proustot. Természetesen Goethe sem akart megölni senkit azok közül az ifjak közül, akik a Werther-könyve olvasását követően végeztek magukkal. Még meglepőbb lehetett a minden hársányságtól mentes Édouard Manet számára, hogy az 1863-ban festett két képe akkora botrányt kavart, ami fenekestől felforgatta az életét. A művészet fegyvere visszalőtt és eltalálta alkotóját. Ahogy Kerouacot is, az Úton című emblemikus könyv szerzőjét, akinek kreativitását megbénította műve nem várt frenetikus sikere. A Szemfényvesztő művészet című előadás-sorozat következő előadása arról szól, kit és hogyan érint, simogat, letaglóz, vagy végleg elhallgattat a művészeti alkotás. Előadó: dr. Gerevich József pszichiáter. Részvételi díj: 800 Ft, hegyvidéki lakosoknak 200 Ft. Jegyek kaphatók a hegyvidék-galeria.jegy.hu oldalon és a Hegyvidék Galériában. Érkezéskor a lakcímkártya felmutatása kötelező!

Caravaggio művészete – művészettörténeti előadás május 23-án 19.00. Gimesy Péter művészettörténész, filozófus Caravaggio (1571–1610), az egyetemes festészettörténet egyik legnagyobb újítója művészetét tekinti át, akinek szenvedélyes élete és festészete egymásra épült, összefonódott. Az előadás arra igyekszik választ találni, hogy mik voltak azok a különleges újítások, amikkel a művész döntő módon megváltoztatta a festészet további fejlődését. Részvételi díj: 800 Ft, hegyvidéki lakosoknak 200 Ft. Jegyek kaphatók a hegyvidék-galeria.jegy.hu oldalon és a Hegyvidék Galériában. Érkezéskor a lakcímkártya felmutatása kötelező!

Múzsák lázadása – előadás-sorozat női művészekről és nőművészekről. Május 25. 18.00 II. rész: Ikonikus női karakterek – Frida Kahlo és Tamara Lempicka. Ez az előadást akár Madonna is szponzorálhatná, ugyanis a 20. század első fele két meghatározó női karakterének a képei Madonna

gyűjteményében is meghatározó helyet foglalnak el. A két ikonikus művész a nem szakmabeliek számára is jól ismert, ugyanakkor két igen különböző karakter, a világnak más-más szegmense érdeklődik őket, és a női szerepeket is egészen másképpen képzelik el. Mindkét életmű érdekesebb annál, ahogy első pillantásra tűnik, mindketten tudatosan alakították a róluk kialakuló képet. Előadó: dr. Bordács Andrea esztéta, az ELTE SEK Vizuális Művészeti Tanszékének tanszékvezető docense. Részvételi díj: 800 Ft, hegyvidéki lakosoknak 200 Ft. Jegyek kaphatók a hegyvidék-galeria.jegy.hu oldalon és a Hegyvidék Galériában. Érkezéskor a lakcímkártya felmutatása kötelező!

GALÉRIA 12 KÁVÉZÓ ÉS BORBÁR
Hajnóczy József utca 21.
galeria12.hu

A szervezők a programváltoztatás jogát fenntartják!
Kecskeméti Kálmán képzőművész kiállítása megtekinthető: június 10-ig, naponta 16.00–22.00 (szerdán és vasárnap zárva). (A kiállításról a 12. oldalon olvashatnak bővebben.)

Zugligeti út 64.
info@hegytortenet.hu
helytortenetgyujtemeny.hu

A szervezők a programváltoztatás jogát fenntartják!
„Hegyvidék, O – Egy csepp történelem” – időszaki kiállítás, ami a Hegyvidék és a víz kapcsolatát mutatja be számos különböző aspektusból. Források, patakok, tavak, kutak, fürdők története. Megtekinthető: szerdától vasárnapig 10.00–18.00.

BAJOR GIZI SZÍNHÁZMÚZEUM
Stromfeld Aurél út 16.
oszmi.hu

A szervezők a programváltoztatás jogát fenntartják!
„Az ember csak a saját múltját ismeri” – **Börcsök Enikő (1968–2021)**. A kamarakiállítás május 28-ig, szerdától vasárnapig 14.00–18.00-ig látogatható.

A földszinten: a „Szép ház, nagy park közepén...” című állandó kiállítás a ház egykori tulajdonosának, Bajor Gizinek és a múzeumot alapító Gobbi Hildának állít emléket. Az emeleten a Kulisszák között című állandó kiállítás a színházi alkotói folyamatot mutatja be. Egy belépőjegy megváltásával valamennyi látart megtekinthető.

Magyar nyelvű színjátszás Petőfi korában 1823–1849. Megtekinthető: december 31-ig, szerdától vasárnapig 14.00–18.00. A kiállítás létrejöttét támogatta: Kulturális és Innovációs Minisztérium, Nemzeti Kulturális Alap, Színházi Olimpia.

Madách 200 – az Országos Színháztörténeti Múzeum és Intézet installációja a 10. Színházi Olimpián. Helyszín: a Nemzeti Színház első emeleti előcsarnoka. Megtekinthető: július 1-jéig. A kiállítás létrejöttét támogatta: Kulturális és Innovációs Minisztérium, Színházi Olimpia.

Múzeumi teadélután – felolvasószínház május 19-én 15.00. Kántorné Engelhardt Anna és Bajza József levelezése. A Pesti Magyar Színház társulatának megszervezése. Az első magyar nyelvű kőszínház 1837-ben nyitotta meg kapuit Pesten. Az új intézmény működtetésére részvénytársaságot alapítottak, és az irányítást a társaság választmányja intézte. Ez a testület Pest vármegye vezető embereiből állt, és az egyik feladata az

volt, hogy megteremtse a színház első társulatát. Ezt a színháztörténeti pillanatot idézik fel az előadók levelek és emlékiratok segítségével. Közreműködők: Sajgál Erika és Kovács István színművészek, Gajdó Tamás színháztörténész. Belépődíj: 1500 Ft. Regisztráció szükséges: szebenyi.agnes@oszmi.hu.

Pincétől a padlásig – villaséta Bajor Gizi egykori otthonában május 19-én 19.00. A Nemzeti Színház egykori divája az 1930-as évektől a XII. kerület akkor még csöndes, városzéli egyik utcájában, egy kétszintes villában élt, egy óriási kert közepén. Mindez ma is áll, a színházmúzeumnak ad helyet. A közel ezer négyzetméternyi épületnek a nagyközönség előtt eddig rejtett, titkokkal teli tereit, az egykor menekülteket rejtő alagsorától a titkos kincsek lelőhelyét jelentő padlásig, valamint a kert rejtelmes zugait fedezhetik fel a programon résztvevők. A séta sok lépcsőzéssel jár! Belépődíj: 3000 Ft. Regisztráció szükséges: szebenyi.agnes@oszmi.hu.

Fényből szőtt mesék. Május 20. 10.00 A szegény csizmadia és a szélkirály. A sorozat elsősorban óvodáskorú gyerekeknek és szüleiknek kínál kellemes percek egy-egy szombat délelőtt, amikor a mesék és a muzika világában barangolnak. A mostani történet hőse egy csizmadia, akit megajándékoznak egy varázslatos asztallal, egy különleges báránnyal és egy bűvös bottal, de majdnem elveszíti e kincseket egy kapzsi gazda miatt. Végül minden jóra fordul. Közreműködők: Kecskés Karina színész-drámapedagógus és Fehérvári Lilla előadóművész. Belépődíj: 1000 Ft (3 év alatt ingyenes). Regisztráció szükséges: szebenyi.agnes@oszmi.hu.

Villakonzert május 24-én 15.00. A Bajor Gizi egykori szalonéletét megidéző koncertek évadzáró eseményként egy különleges barokk zenei program következik. Egy mára elfeledett korabeli hangszer lesz a főszereplő: a viola da gamba család tagjai a legrégebb európai vonós hangszerek közé tartoznak. Népszerűségük és fénykoruk olyannyira a reneszánsz és

a barokk zenei korszakaihoz köthető, hogy nem sokkal a 18. század közepe után, a hegedűk rohamos előretörésével teljesen ki is mentek a divatból. Közreműködők: Stollár Xénia viola da gamba-művész és dr. Balogh Vera fuvolaművész. Belépődíj: 1500 Ft.

Finisszázs május 28-án 15.00. „Az ember csak a saját múltját ismeri” – Börcsök Enikő (1968–2021). Közreműködők: Hegyi Barbara színművész és Rudolf Péter, a Vígszínház igazgatója. A belépés ingyenes! Regisztráció szükséges: szebenyi.agnes@oszmi.hu.

EGYSZÜLŐS KÖZPONT (Buda)
Magyar jakobinusok tere 1.
egyszulo@egyszulo.hu

A szervezők a programváltoztatás jogát fenntartják!

A programok és a szolgáltatások Egyszülős Kártyával ingyenesen vagy kedvezményesen vehetők igénybe. A programok ideje alatt gyermekfelügyelet biztosított, az erre vonatkozó igényt az egyszulo@egyszulo.hu e-mail-címen kell jelezni.

TÁRSASJÁTÉK EST május 19-én 17.00–22.00. Egy kötetlen este, amikor az izgalmas társasjátékok mellett kikapcsolódás, szórakozás és nevetés vár mindenkit. A könnyed, felszabadult program lehetőséget teremt barátságok és ismeretségek kialakulására. Az este folyamán profi játékmesterek segítenek a játékok megismerésében és a játékasztalok kialakításában. A jó hangulat mellett üdítő és sós apróságok várják a vendégeket.

Gyerekjoga-foglalkozás 6–10 éveseknek szerdán 17.00–18.00. A kiegyensúlyozott és boldog élet alapjaihoz nyújt segítséget. A gyerekek játékosan tanulják meg, milyen érzés magabiztosnak, kitartónak, koncentrálnak és nyugodtnak lenni. A főszerepben az érzelmek megélése,

a gyermek önmagával való ismerkedése és testi-lelki egészsége áll.

Segítő beszélgetés kedden és csütörtökön 10.00–13.00. Ha úgy érzi, hogy nehézsége van egy aktuális élethelyzetben, és nincs kihez fordulnia, aki elfogadná. Ha szeretne végre önmaga lenni, és tisztábban látni az érzelmi szövevényében.

Jogi tanácsadás személyesen, online és telefonon a nehéz jogi problémáival szembeálló egyedülálló szülőknek. Az ingyenes tanácsadás 20-30 perces konzultációt biztosít, a probléma komplexitásától függően. Nem jelent jogi képviseletet, sem okiratok kitöltését, szerkesztését! Személyes tanácsadás: kedden és csütörtökön. Jelentkezés: egyszulo@egyszulo.hu.

Egyéni fejlesztés gyerekeknek. Tanulási nehézségekkel küzdő óvodások és kisiskolások fejlesztését vállalja és mellette igény szerint szülőknek tart tanácsadást fejlesztőpedagógus minden hétfőn (gyerekek fogadása) 15.00 és minden páros hét csütörtök-jén (fogadóóra szülőknek) 15.00. Amiben segíteni tud: iskola-előkészítés, készség- és képességfejlesztés, beilleszkedés, tanulás, magatartászavaros és sajátos nevelési igényű gyerekek fejlesztése. Tantárgyi korrepetálás és felzárkóztatás alsó tagozatban.

Ringató. Foglalkozásvezető: Zempléni Marcsi. A foglalkozásra 3 éves korig várja a legkisebbeket és szüleiket szerdán 10.00–10.30. Játék, éneklés, ismerkedés egymással és a zenei hangokkal, a zene örömeivel, sok mókázás! Részvételi díj: 1500 Ft. Regisztráció: maria.zempleni@gmail.com.

A Napközi Plusz tehetséggondozó, képességfejlesztő és szabadidőközpont (Szépkilátás út 3.) svábhegyi tanulószobája hétfőn és szerdán 16.30-tól díjmentes integrációs, felzárkóztató és felvételi előkészítő foglalkozásokat, próbafelvételeket szervez a XII. kerületben lakó vagy itt tanuló diákoknak. Jelentkezni a +36-20/367-5924-es telefonszámon lehet.

EBKM:

11,00%*

Éves kamatláb
11,12%*

MagNet Prizma
lakossági forint betét

3
HÓNAPOS
LEKÖTÉSRE

ÚJ
FORRÁS
ESETÉN

MagNet Újbuda • 1111 Budapest, Bartók Béla út 34.

* Új forrásból származó összeg lekötése esetén. A MagNet Prizma lakossági forint betét részletes feltételeiről (közte az új forrás fogalmáról) bármely bankfiókunkban, továbbá a www.magnetbank.hu/prizmabetet oldalon tájékozódhat.

Jelen hirdetés nem minősül ajánlattételnek, a benne foglalt információk tájékoztató jellegűek, és célja kizárólag a figyelem felkeltése. A tájékoztatás nem teljes körű. A részletes feltételekért látogasson el honlapunkra: www.magnetbank.hu/prizmabetet, bármelyik MagNet bankfiókba, illetve tájékozódjon a honlapon közzétett, vonatkozó szabályzatokból (Általános Üzleti Feltételek és Pénzforgalmi Üzletszabályzat), valamint az Általános Hirdetményből. Lakossági ügyfeleknek kínált betétek kamatairól, díjairól, jutalékairól és költségeiről szóló kondíciós listából és a Lakossági bankszámlák díjairól és jutalékairól szóló kondíciós listából. A Bank fenntartja a feltételek egyoldalú módosításának jogát.

IRANYASEREG.HU

**MAGYARORSZÁGNAK
ERŐS HADSEREGRE
VAN SZÜKSÉGE A BÉKÉHEZ.**

KÉSZÜLT A HONVÉDELMI MINISZTERIUM MEGBÍZÁSÁBÓL,
MAGYARORSZÁG KORMÁNYA MEGRENDELÉSÉRE.

Májusi ígéretek és kísérletek a konyhában

Május ősi magyar neve az Ígérlet hava. Vitathatatlanul a természet megújulásának, a tavasz teljességének, az életörömmnek az időszaka, és ezt a pozitív változást tapasztalhatjuk a konyhában is. Igaz, hogy ilyenkor még minden primőr drága, de kevesebbet – a „tavalyi” alapanyagokkal ötletesen kiegészítve, alkalmasint a kevésbé ismeretlenekkel társítva – azért tehetünk az asztalra. Ilyen lehet például az avokádó, ez az egzotikus gyümölcs, vagy néhány friss fűszernövény, köztük a turbolya, ami bőven terem a kertek alján. Magyar népies neve: illatos turbolya, olasz saláta, zamatos turbolya. Az ánizsra emlékeztető szagú, édeskés ízű, egynyári növényt már a rómaiak is használták. A francia konyha ma is kedvelt fűszere, zöldség- és csontleves, baromfiételek, mártások, sült húskok, gombás fogások ízesítője. Kora tavasszal megjelenő, zsenge hajtásaiból saláta is készülhet. Édespetrezselyemnek is nevezik, noha íze erősen eltér a petrezselyemtől, mivel gyenge, zamatos levelei édeskés és ánizsillatúak. Ha szorul a hurok, azaz nem jutunk turbolyához, petrezselyemmel helyettesíthetjük.

SPÁRGALEVES TURBOLYÁS GALUSKÁVAL

Ebben a levesben a zsenge spárga, a fiatal zöldhagyma és az illatos turbolya szokatlan, izgalmas íz kombinációt alkot. Ha a turbolyát petrezselyemmel helyettesítjük, az íz ugyan más, de a látvány a megszólalásig hasonló lesz.

Hozzávalók (4 személyre):

...a leveshez:
1 liter húsleves (bioleveskockából is készíthet)
50 dkg spárga
1 csomó újhagyma
...a galuskához:
4 dkg vaj
5 dkg búzadara
1 tojás
só, csipetnyi őrölt fehér bors
reszelt szerecsendió
maroknyi turbolya

A spárgát leszálkazzuk, 1 centis, ferde darabokra vágjuk, és 10 percig a húslevesben főzzük. Közben az újhagyma héját lehúzzuk, majd a szálakat a spárgadarabokhoz hasonló méretűre vagdoszuk. A leveshez adjuk, és így együtt még további 5 percig óvatosan forraljuk, hogy mind a spárga, mind a hagyma roppanós maradjon.

SPENÓTOS SONKÁVAL TÖLTÖTT PULYKATEKERCS

A friss spenóttal és sonkával töltött hús nemcsak jóízű, de roppant mutatós tavaszi fogás. Köretnek nagyszerűen felhasználható mellé a vajon megpárolt tavalyi sárgarépa, fehérrépa, zeller, karalábé.

Hozzávalók (4 személyre):

25 dkg friss spenót
75 dkg-os pulykamell
só, őrölt bors
1 evőkanál friss vagy 1 mokkáskanál szárított oregánó vagy majoránna
15 dkg szeletelt sonka
olaj, vaj
1 közepes vöröshagyma
2 kiskanál étkezési keményítő

A spenótleveleket megmossuk, 1 kanálnyi vízben néhány percig pároljuk, majd konyharuhára szedve a vizet leitatjuk róluk. Hűlni hagyjuk. A pulykamellet óvatosan keresztben bevágjuk, szétnyitjuk, és kiverjük olyan nagyra, hogy feltekerésre alkalmas nagyságú húslapot kapjunk. Megsózzuk, megborsozzuk, és oregánóval beszórjuk. A sonkaszeleteket ráfektetjük, és a párolt spenótot szétterítjük rajta. Ezután

szorosan felgöngyöljük, és zsinelgel többszörösen áthurkolva összekötjük. Egy tepsiben a tűzhelyen olaj forrosítunk, és a kötözött húst körös-körül hirtelen megpirítjuk benne, majd a sütőbe toljuk, és egy kevés vizet (vagy ha van, húsleves) öntve alá, közepes lánggal, kb. 45 percig sütjük. Közben a

pecsenyelével öntözgetjük, ha kell, a levét vízzel pótoljuk. Végül a töltött húst kiemeljük, állni hagyjuk, a levét egy lábosba átszűrjük. Egy evőkanál vajat feloldunk benne, a hagymát beledobjuk, kissé sülni hagyjuk, de nem piritjuk meg. Az étkezési keményítőt 4 kiskanál vízben feloldjuk, a hús-szafra beöntjük, és kevergetve besűrítjük. Sóval, borssal, majoránnával és néhány csepp citromlével ízesítjük. A felszeletelt húst ezzel körülöntve tálaljuk.

EPER TIRAMISU MÓDRA

A tiramisú a tira mi su olasz kifejezésből származik, aminek a jelentése: „dobj fel”. Az eredeti valóban feldobja, felfrissíti az embert, mert koffeintartalmú feketekávéval – és kakaóval – készül. További elmaradhatatlan hozzávalói a mascarpone sajt és a babapiskóta. A tiramisú az utóbbi időben olyan közkedveltté vált, hogy az eredeti mintájára, de kávé helyett más hozzávalókkal is készítik, például eperrel.

Hozzávalók (4 személyre):

6 lap zselatin
50-60 dkg eper
fél biocitrom
10 dkg porcukor
4 evőkanál málnaszörp
30 dkg mascarpone sajt
1,5 dl natúr joghurt
2 dl tejszín
25 dkg babapiskóta

Külön-külön hideg vízbe áztatunk 2 és 4 lap zselatint, mert kétféle krém készítenek.

Az elsőhöz, az eperpüréhez a epret megmossuk, lecsumázzuk, a felét apróra vágjuk, és félretesszük. A másik felét 2 evőkanál porcukorral, a citrom lereszelt héjával és kipréselt levével turmixoljuk. A 2 lap beáztatott zselatint lecsöpög-

tetjük, majd egy lábosban kis lángon kevergetve megolvasszjuk. 2 evőkanál málnaszörpöt beleszorgatunk, és habverővel a pépes eperbe forgatjuk.

A második krémhez a mascarpone-t a joghurttal, csipetnyi sóval, a maradék cukorral elektromos habverővel 3 percig keverjük. A 4 beáztatott zselatinlapot lecsöpögtetjük, és egy lábosban kis lángon felolvasszjuk, majd a maradék málnaszörppel színezzük. A tejszint

kemény habbá verjük, a zselatint beledolgozzuk, és az első eperpüréből 2 evőkanálnyit óvatosan a mascarpone-s masszába keverünk úgy, hogy márványos legyen. Végül a babapiskóta egy részét kelyhekbe tördeljük, eperpürével megkenjük, és a tejszínes mascarponeval befedjük. A rétegezést addig folytatjuk, amíg tart a hozzávalókból. Egy órára hideg helyre állítjuk, tálaláskor a félretett, apróra vágott eperrel díszítjük.

BORSOS-TEJFÖLÖS KRUMPLIPOGÁCSA

Ez a recept Leányvárról való, amely Sióagárd községhez tartozik, és pincefalujáról, no meg gyönyörű népviseletéről híres. A tejfőllől száftos, a borsból fűszeres krumplipogácsát a vendégek köszöntésekor a legjobb pálinkacsúsdának tartják a helybeliek. Erre szokás mondani, hogy eteti magát. Igazán egyszerűen elkészíthető, a tavalyi krumpli felhasználására kiváló. Frissen jó.

Hozzávalók (20 darabhoz):

...a tésztahoz:
50 dkg főtt, áttört burgonya
50 dkg finomliszt
25 dkg túró
1 tojás
1 evőkanál só
5 evőkanál kacsaszír
1 kiskanál őrölt bors
...a nyújtáshoz: liszt
...a tetjéhez:
3 dl tejföl
1 dl kacsaszír
1-1 kiskanál só és őrölt fekete bors

A tésztahoz valókat alaposan összegyúrjuk, majd belisztezett deszkán kétujjnyi vastagra nyújtjuk, és közepes méretű pogácsaszaggatóval kiszaggatjuk. (Kb. 20 darab pogácsát kapunk így.) Előmelegített sütőben, közepes lánggal (180 °C, légkeveréses sütőben 175 °C), 25-30 percig sütjük. Ahogy kivettük, azon forró a tejfőllel, a sóval, borssal ízesített

és a langyosra melegített kacsaszír keverékével nyakon öntjük. A forró pogácsák ezt beisszák, és különlegesen finom, fűszeres ízt kapnak tőle, de nem áznak el.

Természetesen libazsírral is elkészíthető, és végső esetben a töpörtyű sütése után maradó mangalicaszír is felhasználható hozzá. Fontos a markáns, borsos-sós-tejfölös íz!

Mi fán terem az aligátorkörte?

Közép-Amerika őslakói körte alakú termése miatt aligátorkörte néveztek az avokádót, amely azonban a nevét a fájáról kapta, ami aztéklul *ahuacatl*. Az idők során egyre több jó tulajdonságára derült fény. Mára valóságos táplálkozási csodaszernek számít, amit különösen jó tudni ilyenkor, tavasszal.

Az avokádó a zöld színe, olajos krémes húsa, jellegzetes, gyümölcsre egyáltalán nem emlékeztető íze ellenére, ki hinné, nem zöldség, hanem déligyümölcs. Annak is egészen kiváló, mert a legértékesebb

fehérjét, a legfinomabb telítetlen zsírokat, a legkedvezőbb összetételű szénhidrátokat tartogatja szervezetünk számára. Különleges cukortartalma megszünteti a fáradtságot, fokozza a koncentrációképességet, az éberséget, és még a fogyókúrázóknak is segít a zsírsejtek eltüntetésében.

Inzulinszint-csökkentő, a táplálkozási rendellenességek egyik határozó orvossága. Kitűnő antioxidáns, immunerősítő, különösen a rák leküzdésében eredményes. Bőségesen tartalmaz B6- és E-vitamint, az idegrendszer támogató lecitint és a vörösvérsejt-képződéshez elengedhetetlen zsetet.

Hölgyeknek jó tudni, hogy az avokádóból készült pakolás a száraz bőrt puhává és ráncmentesíti. Sose dobjuk hát ki a héját, kenjük be vele az arcunkat, dekoltázsunkat! Még az ekcéma tüneteit is enyhíti.

Számtalan jó tulajdonsága közt nem elhanyagolható, hogy az avokádó finom is. Egyetlen hátránya csupán, hogy drága – de nem kell sok belőle, már egy-két darabból nagyszerű fogásokot varázsolhatunk.

Kettévágva az avokádó húsa könnyen elválik a magjától, azonban hamar megbarnul, ezért azonnal csöpögtessünk rá citromot. Legegyszerűbb, ha ezek után csak megszózzuk, apróra vágott lilahagymával megszózzuk, és egyszerűen kikanalazzuk. Kiváló krémek is keverhetők belőle, ezek közül a legismertebb a világszerte kedvelt mexikói változat.

GUACAMOLE, AZ IGAZI MEXIKÓI

Két jó érett, puha avokádót félbevágunk, a magjukat eldobjuk, a húsuat kikanalazzuk. Lime- vagy citromlével azonnal meglocsoljuk, nehogy megbarnuljanak. (Vigyázzunk a citrommal, mert elnyomhatja a gyümölcs jellegzetes, lágy ízét!) Megsózzuk, megborsozzuk, és villával összetörjük, vagy turmixszoljuk. Ezután 2 megtisztított fokhagymagerezdet rápréselünk, és egy fél fej lilahagymát egészen finomra aprítva belekeverünk. Két kisebb paradicsomot egy pillanatra forró vízbe dobunk, hogy a héjukat könnyen le tudjuk húzni. Kis kockákra vágjuk,

és a krémbe forgatjuk. Az avokádókrém tortillacsipesszel mártogathatjuk, de pirítósa kenve is finom. Mártogatásként csíkokra vágott zöldségekkel – sárgaréppával, szálzellerrel, kaliforniai paprikával – is kínálhatjuk.

(pákozdi)

